EPROFESS

dr inż. Stanisław Żurek

BŁYSKAWICZNY ANGIELSKI W PRAKTYCE

łatwy samouczek dla bardzo początkujących

Słownik polsko - angielski i angielsko - polski
ponad 1300 najważniejszych słów
z fonetyczną wymową

© Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wydanie I, 2014

ISBN: 978-83-63435-45-5

Projekt okładki: *Jacek Piekarczyk*

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości bądź części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, komputerowej, fotograficznej i in.), wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Wydawnictwo EPROFESS

Żory

www.eprofess.pl

e-mail: wydawnictwo@eprofess.pl

Spis treści

Słownik polsko-angielski 5
Wstęp 37
Część I - Absolutne podstawy..... 42
Wymowa 42
Podwójne spółgłoski 44
Akcent sylabowy 44
Wymowa głosek 47
Alfabet i literowanie 58
Cyfry i liczby 60
Dni tygodnia i miesiące 61
Czas 62
Odmiana czasowników regularnych przez osoby 63
Odmiana czasowników nieregularnych przez osoby 64
Liczba mnoga 66
Zaimki osobowe 67
Czas teraźniejszy – czyli budujemy proste zdania 68
Szyk wyrazów w zdaniu 69
Zdania oznajmujące 70
Konstrukcja - there is / there are 72
Konstrukcja – must / have to 72
Pytania i czasowniki modalne 73
Pytania 6W + 1H 76
What / Who? 77
Przeczenia 77
Konstrukcja – must / must not 79
Podsumowanie czasu teraźniejszego prostego 81
Czas przyszły prosty, zdania oznajmujące 82
Czas przyszły prosty, zdania pytające 84
Czas przyszły prosty, przeczenia 85
Podsumowanie czasu przyszłego prostego 86
Czas przeszły prosty 86

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czas przeszły prosty, zdania oznajmujące....88
Czas przeszły prosty, zdania pytające 89
Czas przeszły prosty, zdania przeczące 91
Podsumowanie czasu przeszłego prostego 92
Podsumowanie trzech czasów prostych....92
Pod, nad, przy, obok... 95
Zmiana znaczenia czasowników 96
Komentarz zamykający do I części 97
Część II – Bardziej zaawansowana gramatyka.... 98
Komentarz na temat pozostałych czasów 98
Czasy przyszłe 98
Czasy ciągłe 99
Czas przyszły ciągły 100
Czas przeszły ciągły 100
Czasy przeszłe dokonane 101
Podsumowanie wszystkich omówionych czasów 103
Zdania rozbudowane 104
Zdania złożone 107
Stopniowanie znaczeń 108
Konstrukcja *-ish* 109
Inne formy czasowników i wyrazów odczasownikowych 109
Strona bierna 112
Konstrukcja – like / love / hate 112
Dopełniacz 112
Tryb rozkazujący 114
Skróty i akronimy 114
Zwroty popularne i grzecznościowe 115
Pan / Pani / Państwo 119
Konstrukcja – *few /a few* 121
... the/a/an 121
How many? How much? 125
Konstrukcje tak-jak, im-tym 126

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Ściągnięcia / skróty z apostrofem 126
Small talk..... 127
Słownik angielsko-polski 134

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Słownik polsko-angielski

Polskie wyrazy podano **pogrubioną czcionką**, *kursywa* oznacza angielskie słowo, natomiast (WY'raz w naWIA'sie) – polską wymowę. Apostrof znajduje się bezpośrednio za akcentowaną sylabą oznaczoną dodatkowo „duŻY'mi" literami. Podkreślenie typu ii sugeruje przedłużoną głoskę. Podwójna spółgłoska na końcu (np. gg) oznacza dźwięczną wymowę. Zasady wymowy opisane są dokładniej w początkowych podrozdziałach.

A

a – *and* (and)
agresywny – *violent* (WAJ'lent)
aktualny – *current* (KA'rent)
albo – *or* (or)
albo ... **albo** – *either ... or* (AJ'$t_h$er ... or)
ale – *but* (bat)
alkohol – *alcohol* (AL'kohol)
angażować – *engage* (enGEJDŻ')
ani (np. ani jeden ... ani drugi) **–** *neither...nor* (NAJ'$t_h$er ... nor)
aparat fotograficzny – *camera* (KA'mera)
apteka – *pharmacy* (FAR'masi)
armia – *army* (AR'mi)
artysta – *artist* (AR'tyst)
atak, atakować – *attack* (aTAK')
atrakcja – *attraction* (aTRAK'szyn)
atrament – *ink* (ynk)
autobus – *bus* (bas)
automatyczny – *automatic* (AŁ'tomatyk)
autostrada – *motorway* (MO'torłej)

B

bać się – *be afraid* (bi afREJD')
banknot – *bank note* (bank nołt)
bardzo – *very* (WE'ri)
bawełna – *cotton* (KO'ton)
bawić się – *play* (plej)
bez – *without* (łyD$_H$AŁT')
bezpieczny – *safe* (sejf)
bezpośrednio – *directly* (dajREK'tli)
biały – *white* (łajt)
biblioteka – *library* (LAJ'bri)
biedny – *poor* (poor)
bieg, biegać – *run* (ran)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

bieżący (aktualny) **–** *current* (KA'rent)
bilet – *ticket* (TY'ket)
biuro – *office* (O'fys)
biznes – *business* (BYZ'nes)
biżuteria – *jewellery* (DŻJU'łelri)
blady, blednąć – *pale* (pejl)
blisko – *close* (kłołs)**,** *near* (niir)
błąd – *error* (E'ror), *mistake* (mysTEJK')
bogaty – *rich* (rycz)
bok – *side* (sajdd)
Boże Narodzenie – *Christmas* (KRYS'mas)
bóg, bóstwo – *god* (godd)
ból – *pain* (pejn)
brać – *take* (tejk)
brama, bramka – *gate* (gejt)
brat – *brother* (BRA'$t_n$er)
brązowy (kolor) **–** *brown* (brałn)
broda (podbródek) **–** *chin* (czyn)
broda (włosy) **–** *beard* (biird)
broń – *weapon* (ŁE'pon)
Brytania – *Britain* (BRY't_yn)
brudny – *dirty* (DY'rti)
brzmieć – *sound* (sałnd)
brzuch – *stomach* (STO'mak), *tummy* (TA'mi)
budować – *build* (byldd)
budynek – *building* (BYL'ding)
bulwa – *bulb* (balb)
bułka – *bread roll* (breed rol)
but (bez cholewy) – *shoe* (szuu)
but (z cholewą) **–** *boot* (buut)
butelka – *bottle* (BO't_yl)
być – *be* (bi)
byliśmy, byliście, byli, były – *were* (łeer)
był, była, było – *was* (łos)
były (zeszły, poprzedni) **–** *last* (last), *former* (FOR'mer), *previous* (PRI'wios)
bystry – *bright* (brajt)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

[brak części książki]

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wstęp

Metody nauki i instrukcje zawarte tutaj były użyte przeze mnie osobiście – kiedy sam zaczynałem od niemal zerowej **praktycznej** znajomości języka angielskiego i musiałem go opanować w jak najszybszym czasie z uwagi na wyjazd do Wielkiej Brytanii.

Wcześniej przez kilka semestrów uczono mnie angielskiego na studiach. Spędziłem również sporo godzin na prywatnych korepetycjach. Po przyjeździe do Anglii okazało się jednak, że bardzo wiele z nauki angielskiego odbytej w Polsce jest po prostu nieprzydatne. Moi polscy nauczyciele kładli bowiem zbyt duży nacisk na suchą gramatykę, bez przygotowania do praktycznego użycia języka na co dzień.

Pisząc te słowa mam w pamięci swoje doświadczenia w funkcjonowaniu w obcym kraju bez praktycznej znajomości języka. Wiem zatem doskonale, że moi rozmówcy chętnie pomagali mi starając się zrozumieć co też chcę powiedzieć, nawet moim bardzo łamanym angielskim. Ważniejsze **zawsze** było to, aby mówić w miarę płynnie, bez długich pauz – nawet jeśli niepoprawnie gramatycznie, niż to aby od razu mówić dobrze. To przyjdzie samo, z czasem. (*Głębsza i lepsza znajomość obcego języka przychodzi sama przy odpowiedniej ilości ćwiczeń i kontakcie z językiem na co dzień. Po ponad 10 latach spędzonych w Anglii piszę swobodnie artykuły naukowe po angielsku*.)

Czasem codzienne życie stawia nagłą konieczność dorobienia zapasowego klucza do drzwi lub zapytania się o przesiadkę ze spóźnionego pociągu. Wówczas nie jest istotne, aby informację wyrazić poprawnie gramatycznie. Dużo ważniejsze jest to, aby móc wyrazić sens zdania w sposób w miarę płynny i zrozumiały dla naszego rozmowcy – szczególnie jeśli akurat nie znamy angielskiego wyrażenia na „zapasowy klucz" lub „przesiadkę". Musimy mieć więc odpowiednią pewność siebie i starać się opisać to czego nie wiemy w inny sposób, tak aby rozmówca mógł się domyślić o co nam chodzi. I to bez półgodzinnego szukania odpowiedniej frazy w słowniku (której na nieszczęście i tak najprawdopodobniej tam nie będzie).

Oczywiście należy również znać jakieś podstawy gramatyki, ale mają one być **pomocą**, a nie utrudnieniem w komunikacji, szczególnie dla osób początkujących.

* * *

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Niestety istnieje tylko jedna metoda aby nauczyć się dowolnego obcego języka: **trzeba ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć.**

Co więcej, nie wystarczy tylko czytać i słuchać. Przy czytaniu nasz mózg pracuje biernie, ponieważ to ktoś inny włożył trud w napisanie słów. Pisanie, wymyślanie zdań i odrabianie ćwiczeń jest nieco lepsze, bo wymaga zwiększonego wysiłku umysłowego, ale możemy zastanowić się nad użytymi słowami i gramatyką.

Najbardziej rozwijającą i wymagającą metodą nauki jest jednak **rozmowa z inną osobą**. Wymieniane są pytania i odpowiedzi, i mamy wówczas bardzo mało czasu na to, aby przemyśleć odpowiedź. Nie mamy luksusu chociażby kilkunastu sekund na „wymyślenie" właściwej konstrukcji zdania – musimy w miarę szybko odpowiedzieć na zadane pytanie, co sprawia, że mózg musi pracować na znacznie wyższych obrotach. Dlatego też, opanowanie kilku podstawowych zasad gramatyki należy traktować tylko jako podstawę. Następnym poziomem jest użycie tych zasad w języku mówionym. Dopiero po wejściu na ten poziom pozwala na naprawdę szybkie utrwalanie słownictwa i gramatyki.

Wkuwanie słówek „na sucho" po prostu w ogóle nie sprawdza się w praktyce. Obserwując samego siebie uczącego się języka stwierdziłem, że należy się z danym słowem lub wyrażeniem aktywnie spotkać **około 50 razy** (przeczytać, sprawdzić w słowniku, napisać samemu, usłyszeć w radiu i w rozmowie, itd.) aby w końcu zapamiętać je odpowiednio dobrze i móc później użyć.

Co ciekawe, dopiero samodzielne wypowiadanie angielskich słów na głos i aktywna rozmowa zaczyna kształtować w nas znajomość języka. Żadna ilość czytanek (czytanych po cichu, „w myślach") i odrobionych ćwiczeń nie jest w stanie przygotować nas do użycia języka w praktyce. Istnieje niewidzialna bariera, którą należy samemu przekroczyć, aby móc władać płynnie dowolnym językiem – mianowicie trzeba samemu zacząć mówić. Oczywiście należy na początku odrobić pewną ilość ćwiczeń oraz pisać i konstruować zdania żeby nauczyć się ich konstrukcji. Ale należy zacząć **mówić** najszybciej jak to możliwe – bo tylko w taki sposób kolejne słówka, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne naprawdę nam się utrwalą.

czytanie → pisanie → słuchanie → || → **ROZMOWA**

Należy przełamać swoje zawstydzenie brakiem znajomości słówek, czy gramatyki. Należy po prostu dążyć do tego aby wysłowić się w jakikolwiek, w każdy możliwy sposób tak, aby jakoś przekazać znaczenie. Nawet jeśli nie wiemy jak powiedzieć że „Jutro nie przyjdę do

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

pracy", to przecież wystarczy powiedzieć tylko kilka słów: „ja", „praca" „nie" i „jutro". Jeśli nawet nie użyjemy czasownika to „zdanie": *I not work tomorrow* przekaże naszemu rozmówcy wystarczająco informacji.

W niniejszym Poradniku podano prosty opis najbardziej podstawowych zasad gramatycznych, które pozwolą na skonstruowanie w pełni zrozumiałych zdań. Mogą one zabrzmieć nie do końca poprawnie jak np. użycie czasownika w formie niedokonanej zamiast dokonanej. Ale na pewno szyk zdania będzie odpowiednio użyty tak, żeby nasz rozmówca mógł nas zrozumieć.

I o to właśnie chodzi w praktycznym angielskim na poziomie podstawowym. A kilka zasad gramatycznych podanych w niniejszym samouczku pozwoli nam opowiedzieć naprawdę o wszystkim w wystarczająco zrozumiały sposób.

Ale do tego **trzeba odważyć się mówić na głos.**

* * *

Poradnik ten został podzielony na trzy główne części.

W pierwszej części opisano gramatykę w maksymalnie uproszczony sposób, ale bardzo dobre przyswojenie tych kilku zasad daje bardzo solidne podstawy do swobody w komunikacji. W bardzo wielu przypadkach będzie to brzmiało mniej więcej jak „*Jadam obiad teraz*" ale przynajmniej będzie to **wystarczająco** zrozumiałe dla rozmówcy. Jest to o wiele bardziej pomocne niż stuprocentowo poprawne: „*W tej chwili jem obiad*", ale wydukane po 20 minutach głębokich rozważań. Nasz rozmówca już dawno się znudzi, a obiad dawno zdąży wystygnąć...

Z tego właśnie powodu do elementarnej znajomości wystarczy opanowanie tylko 3 czasów (z ponad 15 jakie istnieją w angielskim). Ale musi to być **bardzo dobre** opanowanie tych trzech czasów. Dodatkowo podane jest kilka innych drobnych zasad i wyjątków, których znajomość jest również bardzo pomocna, nawet przy elementarnym opanowaniu języka.

Jednak coś za coś. Takie uproszczone praktyczne podejście powoduje, że niniejszy samouczek nie nadaje się do zdawania egzaminów językowych, na których niemal z definicji ocenia się wszystkie najmniejsze błędy gramatyczne. Co tylko uwydatnia problem,

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

że w Polsce nie uczy się języka aby móc się nim posługiwać, tylko po to aby zdać egzamin...

Niestety, 90% tych wszystkich regułek wbijanych na pamięć potem bardzo szybko wyparowuje tak, że nawet po kilku latach nauki języka dalej nie umiemy się nim posługiwać w praktyce. Zdanie egzaminów językowych jest ważne tylko wtedy kiedy jest to naprawdę ważne – np. gdy potrzebny jest nam dokument potwierdzający zdanie egzaminu językowego przy dostawaniu się na studia. Natomiast w normalnej komunikacji taka poprawna gramatyka jest na codzień dużo mniej istotna. Ma ona oczywiście znaczenie, jeśli należy napisać oficjalny list – ale nie kiedy chcemy się dowiedzieć jak dostać się do stacji kolejowej.

Dlatego też, aby w jak najkrótszym czasie zacząć władać językiem angielskim należy rozpocząć od ograniczonej ilości gramatyki. Pozwoli to na szybkie i łatwe opanowanie kilku naprawdę podstawowych zasad, które dopiero później można rozszerzać. Ale nie wcześniej niż wszystkie podstawowe konstrukcje i zasady podane w części pierwszej będziemy mieć opanowane i przećwiczone **naprawdę dobrze**. Dopiero mogąc płynnie posługiwać się taką uproszczoną gramatyką możemy przejść do poznawania bardziej skomplikowanych wyrażeń i czasów.

W drugiej części przede wszystkim skupiono się zatem na bardzo skrótowym wyjaśnieniu pozostałych czasów, ale też i innych zasad wymaganych do bardziej poprawnego wysławiania się i pisania.

Część druga zawiera też wiele wyrażeń i zwrotów używanych na co dzień. Jest to o tyle istotne, że zwrotów tych nie da się przetłumaczyć bezpośrednio z polskiego, a stosunkowo trudno jest je znaleźć nawet w „gramatycznych" książkach. Większość słowników jest również mało przydatna, bo albo najpierw musimy wiedzieć czego szukać, albo też opis jest tak skrótowy, że nie wyjaśnia zasad ich użycia.

Trzecią część stanowią słowniki **polsko-angielski** na początku książki oraz **angielsko-polski** na końcowych stronach. Słownik ten zawiera ponad 1300 najczęściej występujących słów, od których należy zacząć naukę. Taki zasób pozwoli na przeprowadzenie 90% rozmów na dowolny temat. Dla wygody początkujących oba słowniki zawierają **fonetyczny zapis wymowy** słów angielskich.

Bezpośrednio przed słownikiem angielsko-polskim podano również obszerną listę **czasowników nieregularnych** i ich odmiany przez czasy.

* * *

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Powtórzmy jeszcze raz to, co jest najważniejsze do nauki:

Trzeba **mówić, <u>mówić</u>** i jeszcze raz **<u>MÓWIĆ.</u>**

Niestety nie ma innej skutecznej metody.

* * *

Komentarze odnośnie zawartości, użyteczności Samouczka oraz dostrzeżonych błędów proszę wysyłać na adres:

blyskawiczny.samouczek@gmail.com

Gorąco zachęcam Czytelnika do wysłania chociażby krótkiego emaila, szczególnie odnośnie przydatności Samouczka do samodzielnej nauki języka angielskiego.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Część I - Absolutne podstawy

Wymowa

Zasady wymowy głosek w języku angielskim są niestety bardzo płynne i trudno je zawrzeć w kilku prosty instrukcjach czy regułach. Bardzo wiele słów jest bowiem zapożyczonych z innych języków i wymowa jest inna niż intuicyjnie by się to mogło wydawać. Angielski nie jest na pewno językiem fonetycznym tak jak polski – pisownia słowa ma często bardzo niewiele wspólnego z jego wymową. Czasem do tego stopnia, że po prostu nie da się „wymyślić" jak dane słowo wymówić i trzeba albo usłyszeć od kogoś innego albo sprawdzić w słowniku.

W języku polskim bardzo rzadko dwa słowa będą brzmieć tak samo i oznaczać co innego. Przykładem jest „może" i „morze".

W angielskim takich wyrazów jest dużo więcej. Kiedy ktoś wypowie słowo, które fonetycznie możemy zapisać po polsku jako „`kju`", to bez znajomości kontekstu może to oznaczać:

- *q* (litera)
- *queue* (kolejka, np. w sklepie)
- *cue* (kij bilardowy)
- *Kew* (nazwa jednej z dzielnic Londynu)
- *Kyu* (stopień zaawansowania karate)
- *Kyew* (nazwisko birmańskiego imigranta w Anglii)

Jak widać pisownia może się różnić diametralnie i nie zawsze od razu wiadomo jak takie słowo przeczytać. Jeszcze gorzej jest w przypadku lokalnych nazw brytyjskich, które mogą zawierać walijskie lub szkockie słowa. Na przykład duża miejscowość w Walii to *Llanelli* (należy wymawiać jako `hlanehli`) a jedna z ulic w mieście Cardiff to *Crwys Road* (`crus rołd`). Należy więc wiedzieć jak podać pisownię takich nazw, bo w przeciwnym razie możemy mieć problemy nawet z podaniem swojego adresu.

Dlatego właśnie tak bardzo ważne jest **literowanie** (*spelling*), które jest opisane szczegółowo w kolejnych podrozdziałach.

W przykładach poniżej starano się podać najbardziej zbliżoną polską wymowę, ale oczywiście nie sposób oddać poprawne brzemienie bez odwołania się do różnych gałęzi lingwistyki i ułożenia języka w ustach. Od czegoś jednak trzeba zacząć – a resztę wymowy należy ćwiczyć po usłyszeniu rodowitego Brytyjczyka. Jeszcze raz warto nadmienić, że

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

bardzo pomaga tutaj wypowiadanie każdego takiego słowa na głos i porównywanie z brzemieniem wymowy rodowitego Anglosasa.

Czcionką o takim kroju będzie podawana wymowa – należy te słowa odczytać fonetycznie po polsku, po prostu tak jak są zapisane polskimi literami (np. tak jak podane powyżej kju). Wyrazy pisane *kursywą* oznaczają słowa angielskie.

Przy niektórych **wyrazach bardzo ważne jest dokładne wymawianie głosek dźwięcznych typu d, g, w, z**. Dla takich słów będzie to zaznaczone przez podwójne litery dd, gg, ww i zz w zapisie wymowy. Przy takim zapisie nie chodzi o to, aby te głoski przedłużać (przeciągnięcie wymowy będzie oznaczane podkreśleniem, np. uu), tylko że jeśli jest zapisane **ww** to powinno zostać wypowiedziane jako **w**, a nie **f**. Jest to istotne dlatego, że w języku polskim wiele głosek dźwięcznych znajdujących się na końcu słowa jest wymawiane bezdźwięcznie. Jako przykład podajmy polskie słowo „mów", które wymawiane jest jako muf.

Nawyk ten jest początkowo trudny do zwalczenia i wkrada się w wymowę słów angielskich. Dla przykładu, istnieje słowo *move* (ruszać, poruszać), które powinno być wymówione jako muuw (z dźwięcznym „w", tak jak w słowie „mowa") a nie zgodnie z polskim zwyczajem jako muf. Dlatego też, tam gdzie jest to istotne wymowa zostanie zaakcentowana podwójną literą, aby zaakcentować dźwięczność ostatniej głoski. Czyli np. wymowa słowa *move* będzie podana jako muuww (a nie muf).

Wymowa tych dźwięcznych głosek jest ważna, ponieważ użycie głoski bezdźwięcznej może prowadzić do zmiany znaczenia słowa. Podajmy kilka przykładów:

*foo**t*** (stopa) = fuu**t**	*foo**d*** (jedzenie) = fuu**dd** (a nie: fuut)
*a**ch**e* (boleć) = ej**k**	*e**gg*** (jajko) = e**gg** (a nie: ek)
*fa**c**e* (twarz) = fej**s**	*pha**s**e* (faza) = fej**zz** (a nie: fejs)

Podkreślenie w wyrazach pokazujących wymowę (np. fuudd) oznacza dłuższy dźwięk. Jest to dokładniej opisane poniżej przy dwuznakach „ee" i „ea".

Należy skorzystać z każdej okazji aby na głos powiedzieć wyraz z poprawną wymową. Zachęcam tutaj Czytelnika do przeczytania na głos każdego wyrazu i zdania z wymową podaną przy przykładach.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

W ostateczności można się posłużyć ogólnodostępnymi internetowymi narzędziami jak np. *www.howjsay.com* lub *www.translate.google.com*.

Podwójne spółgłoski

Podwójne spółgłoski wymawiane są zawsze jako pojedyncze. Na przykład w polskim słowie „wanna" litera „n" jest wymawiana dwukrotnie i jest to słychać (`wan-na`). Natomiast jeśli w angielskim znajdują się dwie takie same spółgłoski to wymawia się je **zawsze** jako jedną.

*umbre**ll**a* (parasol) = `ambre**l**a` *co**mm**on* (zwykły) **=** `ko**m**on`

*wa**nn**a* (slangowe wyrażenie oznaczające *want to* - chcieć) = `ło**n**a`

Jest jeden wyjątek od tej reguły. Zaprzeczenie słowa *can* (móc) czyli *cannot* (nie móc) powinno być wymówione jako `kan-not`, czyli z wyraźnie wymówionymi dwoma osobnymi głoskami `n-n` (właśnie tak jak w polskim wyrazie „wanna"). Myślnik w zapisie wymowy sygnalizuje, że jest to wymowa jednego słowa, ale obie głoski powinny być wyraźnie wymówione.

Akcent sylabowy

W języku polskim akcent sylabowy przypada niemal zawsze na przedostatnią sylabę w słowie. Oczywiście jeśli słowo ma tylko jedną sylabę, to nie ma możliwości innego zaakcentowania. Takie akcentowanie jest dla nas tak naturalne, że normalnie nawet nie zauważamy że sylaby są faktycznie akcentowane:

To jest ZDAnie w KTÓrym wyszczególNIOno zaakcentoWAne syLAby.

Istnieją jednak słowa, w których musimy dać akcent na inną sylabę. W szczególności ma to miejsce dla słów zaimportowanych z innych języków, ale nie tylko:

PKP – wymawiamy `pekaPE`, a nie `peKApe`, lub `PEkape`

menu – wymawiamy `meNI`, a nie `MEni`

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Adele (imię sławnej piosenkarki) – wymawiamy `aDEL`, a nie `Adel`

Jak widać, akcent na odpowiednią sylabę jest bardzo ważny, bo inaczej zabrzmi to albo co najmniej bardzo dziwnie, albo wręcz niezrozumiale.

Akcenty w słowach angielskich padają na różne sylaby, co powoduje dodatkowe trudności z prawidłową wymową – i ze zrozumieniem dla naszych rozmówców.

Akcentowana sylaba będzie poniżej zapisana `DUŻYMI` literami z dodatkowym znakiem apostrofu bezpośrednio **za** akcentowaną sylabą. Przy jednosylabowych wyrazach nie ma potrzeby akcentowania poszczególnych sylab, więc wymowa całego słowa jest podana `małymi` literami.

Na przykład słowo ***record*** jest różnie akcentowane w zależności od znaczenia. Jeśli jest użyte jako **rzeczownik** np. „rekord prędkości" to wówczas akcent przypada na przedostatnią sylabę, tak samo jak w języku polskim, i wymowa jest niemal identyczna z polską:

angielski wyraz	polska wymowa z apostrofem oznaczającym akcent	polska wymowa z graficznym przedstawieniem zaakcentowanej sylaby (należy podnieść tembr głosu)	polskie znaczenie
record	**RE'kord**	RE kord	rekord

Jeśli natomiast słowo to zostanie użyte jako **czasownik** *record* (nagrywać, rejestrować), to wówczas akcent padnie na ostatnią sylabę, i wymowa będzie brzmieć wyraźnie inaczej:

angielski wyraz	polska wymowa z apostrofem oznaczającym akcent	polska wymowa z graficznym przedstawieniem zaakcentowanej sylaby (należy podnieść tembr głosu)	polskie znaczenie
record	**reKORD'**	KORD re	nagrywać

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Dobrze jest odwiedzić stronę internetową *www.howjsay.com* i odsłuchać jak wymawiane są obie wersje słowa „*record*".

Oczywiście na początku trudno jest zapamietać, które ze słów podlegają tego typu wymowie. Ale jeszcze trudniejsze jest to, aby przestawić się z wymowy polskiej (akcent zawsze na przedostatnią sylabę) na wymowę angielską (akcent na różnych sylabach).

Kolejnym ważnym aspektem jest to, że w języku angielskim sylaba nie musi zawierać samogłoski. Na przykład wyrazy z końcówkami typu -*ble*, -*dle*, -*tle, -ple* wymawiane są tak jakby nie było ostatniej litery „e". Ale wówczas wymawiane „bl" lub „tl" (czyli brak wyraźniej samogłoski) muszą zostać wymówione niemal tak samo jak poprzednia sylaba. Jest to również trudno oddać w opisie słownym .

*ta**ble*** (stół) = TEJ'**b$_y$l** *mid**dle*** (środek) = MY'**d$_y$l**
*peo**ple*** (ludzie) = PII'**p$_y$l**

Starano się tutaj pokazać to poprzez dodanie małej litery **$_y$** do zapisu wymowy. Nie powinna to być jednak pełna głoska „y" – wymowa ma brzmieć bardziej jako dwie sylaby TEJ-bl(a nie TEJ-byl).

Poprawne akcentowanie sylab jest ważne

record	RE'kord	reKORD'
	RE kord	KORD re
	rekord	**nagrywać**

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

[brak części książki]

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czas teraźniejszy – czyli budujemy proste zdania

W języku angielskim istnieją co najmniej trzy czasy teraźniejsze (dokonany, niedokonany, ciągły, itd). My skupimy się tylko na jednym „ogólnym", który z dodatkowymi określeniami czasu pozwoli nam wyrazić co mamy na myśli i zostać bez problemów zrozumianym – nawet jeśli gramatycznie będzie trochę niepoprawnie.

Czas teraźniejszy prosty *Simple present* różni się nieco od zwykłego teraźniejszego czasu polskiego. Określa on raczej czynności i cechy, które mogą być prawdziwe ogólnie, zawsze, okresowo, powtarzalnie, itd.

Aby opisać zdarzenie zachodzące teraz, w bieżącej chwili np. „Ona w tej chwili idzie do szkoły." należałoby użyć czasu tzw. teraźniejszego ciągłego, ale wykracza to poza zakres elementarnej znajomości gramatyki. Inne czasy wyjaśnione są skrótowo w końcowej części książki.

Samo proste zdanie w czasie *Simple present* nie daje informacji o tym kiedy dana rzecz ma miejsce – dlatego często należy dodać określenie precyzujące czas zdarzenia. Zobaczmy to na przykładach.

Zdania ogólnie prawdziwe, nie ma informacji kiedy coś się dzieje:

Mój samochód jest zielony. = *My car is green.*
`maj kar ys griin`

Ptaki latają. = *Birds fly.*
`byrds flaj`

Polski odpowiednik to właśnie „ptaki latają", a nie „ptaki lecą". To drugie sformułowanie sugerowałoby na to, że dzieje się to w chwili obecnej, a nie ogólnie. Do tego byłby wymagany inny czas, który będzie opisany w dalszych podrozdziałach.

Nie ma informacji kiedy to się dzieje:

Anna pija zieloną herbatę. = *Anna drinks green tea.*
`ana drynks griin tii`

Musimy dodać informację kiedy to się dzieje:

Anna **codziennie** pija zieloną herbatę.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

= *Anna drinks green tea* ***everyday****.*
ana drynks griin tii ewri dej

W sposób uproszczony – trochę niepoprawny, ale w zupełności zrozumiały możemy zatem powiedzieć że:

Ona **w tej chwili** idzie do szkoły.
= *She goes to school* ***at the moment****.*
szi gołz to skul at dʰe MOŁ'ment

Dosłownie oznacza to: „*Ona w tej chwili chodzi do szkoły*." co oczywiście brzmi nieco niezręcznie. Ale do elementarnej i w miarę **płynnej** elementarnej znajomości jest to **w zupełności** wystarczające, a my będziemy w stanie przekazać główną treść informacji.

Szyk wyrazów w zdaniu

W języku angielskim szyk wyrazów w zdaniu jest dużo bardziej „sztywny" niż w języku polskim. Oznacza to również, że niemal zawsze należy się tego szyku trzymać, co już w połowie ułatwi zrozumienie treści naszemu rozmówcy. Błędem jest bowiem tłumaczenie „słowo po słowie" z języka polskiego – dowolność w kolejności słów wynikająca z elastyczności polskiego jest tutaj przeszkodą, a nie pomocą. Polskie zdania tłumaczone słowo-po-słowie są **niemal zawsze kompletnie niezrozumiałe** w języku angielskim. Szczególnie jeśli są to zdania złożone. Podajmy przykład prostego zdania:

Na stole śpią **koty**. (akcentujemy że są to koty, a nie np. psy)

Możemy równie dobrze użyć innej kolejności:

Koty na stole **śpią**. (a nie stoją)

Koty śpią **na stole**. (a nie na kanapie)

Po polsku każde zdanie jest poprawne, i każde byłoby zrozumiałe dla rozmówcy, który nie włada zbyt dobrze językiem polskim – każde z tych trzech zdań przekazuje informację o tym, że „koty śpią na stole".

Język angielski ma inne wymagania co do kolejności słów. Prawie zawsze bowiem należy używać niemal „żelaznej" reguły podmiot-orzeczenie-reszta. Jeśli więc już coś tłumaczymy z polskiego na

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

angielski, to należy najpierw zadać sobie pytanie o **znaczenie** zdania, i przetłumaczyć to znaczenie z zachowaniem angielskiej kolejności słów w zdaniu.

Zdanie o kotach w języku angielskim w formie oznajmującej (z zachowaniem tych samych słów) jest poprawne tylko i wyłącznie w jednej kolejności: „*Cats sleep on the table."* (czyli podmiot-orzeczenie-reszta).

Inna kolejność jest niedopuszczalna, ponieważ albo zdanie będzie całkowicie niezrozumiałe, albo też rozmówca odniesie wrażenie że chcemy zadać pytanie. Wyjaśnimy to w szczegółach w kolejnych podrozdziałach.

Zdania oznajmujące

Jak już powiedzieliśmy wyżej w angielskich zdanich **oznajmujących** obowiązuje niemal żelazna kolejność:

Podmiot orzeczenie ***przedmiot*** *reszta.*

Gdzie „reszta" może oznaczać dodatkowe określenia kiedy lub gdzie coś się dzieje.

Zbudujmy zatem proste zdanie: „Oni wcześnie gotują kolację." Pierwszym wyrazem w angielskim prostym zdaniu oznajmującym powinien być podmiot, czyli „Oni", a więc:

They...

Drugim słowem będzie orzeczenie czyli „gotują":

They cook...

Trzecim słowem będzie „przedmiot" na który działa orzeczenie, czyli w tym przypadku „kolacja"

They cook ***dinner****...*

Natomiast na sam koniec wędruje określenie kiedy to się dzieje („wcześnie"):

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

*They cook **dinner** early.*

wymowa: dʰej kuuk DY'ner IIR'li

I taka kolejność słów w zdaniu **musi być** stosowana do większości zdań oznajmujących. Jeśli jakieś słowo nie występuje (nie ma „przedmiotu" lub dodatkowych określeń) to po prostu są one pomijane i występują dalsze słowa, bez zmiany kolejności. Podajmy przykłady:

Brak „przedmiotu" i dodatkowych określeń:

Ptaki latają. = ***Birds** fly.* byrds flaj

On chrapie. = ***He** snores*. hi snors

Brak "przedmiotu", ale z dodatkowymi określeniami:

On często chrapie. = ***He** snores frequently*.
hi snors FRI'kłentli

Ptaki latają w moim ogrodzie. = ***Birds** fly in my garden.*
byrds flaj yn maj GAR'den

Brak określeń dodatkowych:

Oni gotują kolację. = ***They** cook **dinner**.* dʰej kuuk DY'ner

Jesteś Polakiem. = ***You** are **Polish**.* ju ar POŁ'lysz

Należy zwrócić uwagę, że nawet jeśli w polskim nie występuje osobny podmiot (ponieważ jest domyślnie zawarty w „Jesteś") to jednak w języku angielskim **musi się** on pojawić („*You*").

I dokładnie w ten sam sposób buduje się wszystkie zdania proste zdania oznajmujące.

*They cook **dinner** early.*

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

[brak części książki]

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Ściągnięcia / skróty z apostrofem

W angielskim bardzo popularne w potocznym języku pisanym (np. w emailach, na stronach internetowych) jest używanie „ściągnięć" czy też „skrótów" z apostrofem.

Jednym z najczęściej używanych jest zaprzeczenie *do not* = *don't*. Ale takich skrótów jest całkiem sporo i poniżej podano rozwinięcia tych najbardziej popularnych.

I'm = I am
you're = you are
he's = he is
she's = she is
it's = it is
we're = we are
they're = they are

can't = cannot

don't = do not
doesn't = does not
isn't = is not
ain't = is not

didn't = did not
weren't = were not
wasn't = was not

must've = must have
should've = should have
would've = would have

haven't = have not
hasn't = has not
hadn't = had not
I've = I have
you've = you have
he's = he has
she's = she has
it's = it has
we've = we have
they've = they have

won't = will not
shan't = shall not

I'll = I will
you'll = you will
he'll = he will
she'l = she will
it'll = it will
we'll = we will
they'll = they will
this'll = this will
that'll = that will

Należy zwrócić uwagę, że wyrażenie np. *he's* może oznaczać zarówno *he is* (on jest) jak i *he has* (on ma). Podobnie wygląda to dla *she's* oraz *it's*. Konkretne znaczenie wynika bezpośrednio z kontekstu danego zdania.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Small talk

W krajach angielskojęzycznych popularny jest zwyczaj rozmawiania nawet z nieznanymi osobami. Jest to szczególnie używane jeśli osobę znamy np. z widzenia i jesteśmy w tym samym pomieszczeniu. Aby uniknąć niezręcznej ciszy praktykuje się tzw. *small talk* (dosłownie „mała rozmowa").

Najprostszym i najwdzięczniejszym tematem do rozmów jest pogoda. Jeśli jest słonecznie to można powiedzieć „Ależ dziś słonecznie!" (np. *It's very sunny today!*), jeśli pada deszcz, to oczywiście będziemy narzekać na pogodę (*I don't like rain.*) Jeśli jest zwyczajny pochmurny dzień, to można zatęsknić za słońcem (*Will it be sunny later?*), albo ponarzekać na przedłużającą się suszę (*My garden needs some rain soon.*), itd...

Nawet jeśli to nie my zaczniemy rozmowę, to nie możemy być zdziwieni, że ktoś inny nas „zaczepia". Szczególnie jeśli zna nas z widzenia (np. kasjerka w lokalnym sklepie podczas obsługiwania), a tym bardziej jeśli trochę lepiej niż z widzenia (np. sąsiad przy otwieraniu drzwi).

Najczęściej używane przywitanie to *How are you?*, które można tłumaczyć jako „jak się masz?" Jednak w angielskim jest to używane niemal tak samo jak „dzień dobry" – chodzi tylko o to, żeby „coś" powiedzieć, ale naszego rozmówcy zazwyczaj w ogóle nie interesuje jak się naprawdę mamy. Dlatego też należy odpowiedzieć np. *Fine, and you?* (W porządku, a Ty?) – i również nie należy oczekiwać wylewności...

Przykłady zwrotów z jakimi można się spotkać podczas *small talk:*

How are you?
How are you doing?
How is going?
Are you OK?
Hi there.
The weather is lovely today.
The weather is bad today.
I hope it will be sunny on weekend.
I saw you in town yesterday.
Did you see the news on TV yesterday?

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czasowniki nieregularne

W nawiasach formy mniej popularne lub używane w amerykańskim angielskim

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
powstać	***arise*** (aRAJS')	***arose*** (aROŁS')	***arisen*** (aRI'zen)
obudzić	***awake*** (aŁEJK')	***awoke*** (aŁOŁK')	***awoken*** (aŁOŁ'ken)
być	***be*** (bi)	***was/were*** (łos/łeer)	***been*** (biin)
znosić, urodzić	***bear*** (beer)	***bore*** (boor)	***born*** (born)
bić	***beat*** (biit)	***beat*** (biit)	***beaten*** (BII'ten)
stawać się	***become*** (biKAM')	***became*** (biKEJM')	***become*** (biKAM')
zaczynać	***begin*** (beGIN')	***began*** (beGAN')	***begun*** (beGAN')
wyginać	***bend*** (bendd)	***bent*** (bent)	***bent*** (bent)
zakładać się	***bet*** (bet)	***bet*** (bet)	***bet*** (bet)
licytować	***bid*** (byd)	***bid*** (byd)	***bid*** (byd)
wiązać, łączyć	***bind*** (bajndd)	***bound*** (bałndd)	***bound*** (bałndd)
gryźć, kąsać	***bite*** (bajt)	***bit*** (byt)	***bitten*** (BY'ten)
krwawić	***bleed*** (bliidd)	***bled*** (bledd)	***bled*** (bledd)
dmuchać, wiać	***blow*** (bloł)	***blew*** (bluu)	***blown*** (bołn)
łamać, psuć	***break*** (brejk)	***broke*** (brołk)	***broken*** (BROŁ'k_yn)
rozmnażać się	***breed*** (briidd)	***bred*** (bredd)	***bred*** (bredd)
przynieść, przywieźć	***bring*** (bryng)	***brought*** (broot)	***brought*** (broot)
budować, tworzyć	***build*** (byldd)	***built*** (bylt)	***built*** (bylt)
palić, parzyć	***burn*** (bern)	***burnt*** (bernt)	***burnt*** (bernt)
pęknąć (np. balon)	***burst*** (berst)	***burst*** (berst)	***burst*** (berst)
pękać, niszczyć	***bust*** (bast)	***bust*** (bast)	***bust*** (bast)
kupować	***buy*** (baj)	***bought*** (boot)	***bought*** (boot)
rzucać, odlewać	***cast*** (kast)	***cast*** (kast)	***cast*** (kast)
łapać, chwytać	***catch*** (kacz)	***caught*** (koot)	***caught*** (koot)
wybierać	***choose*** (czjuz)	***chose*** (czołz)	***chosen*** (CZOŁ'zen)
przylegać, lgnąć	***cling*** (klyng)	***clung*** (klang)	***clung*** (klang)
ubierać, okrywać	***clothe*** (klołd_h)	***clad (clothed)*** (klad, klołd_ht)	***clad (clothed)*** (klad, klołd_ht)
przyjść, przyjechać	***come*** (kam)	***came*** (kejm)	***come*** (kam)
kosztować	***cost*** (kost)	***cost*** (kost)	***cost*** (kost)
pełzać	***creep*** (kriip)	***crept*** (krept)	***crept*** (krept)
ciąć, kroić	***cut*** (kat)	***cut*** (kat)	***cut*** (kat)
odważyć się	***dare*** (deer)	***dared*** (deerdd)	***dared*** (deerdd)
traktować, radzić sobie, dotyczyć	***deal*** (diil)	***dealt*** (deelt)	***dealt*** (deelt)
kopać, ryć	***dig*** (dyg)	***dug*** (dag)	***dug*** (dag)
nurkować (głową w dół)	***dive*** (dajw)	***dived*** (dajwwdd)	***dived*** (dajwwdd)
robić, wykonać	***do*** (du)	***did*** (dydd)	***done*** (dan)
rysować, ciągnąć	***draw*** (droł)	***drew*** (drju)	***drawn*** (drołn)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
śnić, marzyć	***dream*** (dr<u>ii</u>m)	***dreamt (dreamed)*** (dremt, dr<u>ii</u>mdd)	***dreamt (dreamed)*** (dremt, dr<u>ii</u>md)
pić	***drink*** (drynk)	***drank*** (drank)	***drunk*** (drank)
jechać, napędzać	***drive*** (drajww)	***drove*** (drołww)	***driven*** (DRY'wen)
zamieszkiwać	***dwell*** (dłel)	***dwelt*** (dłelt)	***dwelt*** (dłelt)
jeść	***eat*** (<u>ii</u>t)	***ate*** (ejt)	***eaten*** (<u>II</u>'ten)
spadać, upadać	***fall*** (f<u>oo</u>l)	***fell*** (fel)	***fallen*** (F<u>OO</u>'len)
karmić, zasilać	***feed*** (f<u>ii</u>dd)	***fed*** (fed)	***fed*** (fed)
czuć, odczuwać	***feel*** (f<u>ii</u>l)	***felt*** (felt)	***felt*** (felt)
walczyć	***fight*** (fajt)	***fought*** (f<u>oo</u>t)	***fought*** (f<u>oo</u>t)
znaleźć, odszukać	***find*** (fajndd)	***found*** (fałndd)	***found*** (fałndd)
dopasować	***fit*** (fyt)	***fit (fitted)*** (fyt, fy'tedd)	***fit (fitted)*** (fyt, FY'tedd)
uciekać, pierzchać	***flee*** (fl<u>ii</u>)	***fled*** (fledd)	***fled*** (fledd)
rzucać, zamachnąć	***fling*** (flyngg)	***flung*** (flangg)	***flung*** (flangg)
latać, frunąć	***fly*** (flaj)	***flew*** (flu)	***flown*** (flołn)
zabraniać	***forbid*** (forBYDD')	***forbade*** (forBEJDD')	***forbidden*** (forBY'den)
przewidywać	***foresee*** (forS<u>II</u>')	***foresaw*** (forSOŁ')	***foreseen*** (forS<u>II</u>N')
zapominać	***forget*** (forGET')	***forgot*** (forGOT')	***forgotten*** (forGO'ten)
przebaczyć	***forgive*** (forGYWW')	***forgave*** (forGEJWW')	***forgiven*** (forGY'wen)
zamarzać	***freeze*** (fr<u>ii</u>zz)	***froze*** (frołz)	***frozen*** (FROŁ'zen)
dostać, zdobyć	***get*** (get)	***got*** (got)	***got (gotten)*** (got, GO'ten)
dać	***give*** (gyww)	***gave*** (gejww)	***given*** (gy'wen)
pójść, pojechać	***go*** (goł)	***went*** (łent)	***gone*** (g<u>oo</u>n)
zetrzeć, zmielić	***grind*** (grajndd)	***ground*** (grałndd)	***ground*** (grałndd)
rosnąć	***grow*** (groł)	***grew*** (gru)	***grown*** (grołn)
powiesić, wieszać	***hang*** (hang)	***hung*** (hang)	***hung*** (hang)
mieć	***have*** (haww)	***had*** (hadd)	***had*** (hadd)
słyszeć	***hear*** (h<u>ii</u>r)	***heard*** (h<u>ee</u>rdd)	***heard*** (h<u>ee</u>rdd)
chować, ukryć	***hide*** (hajdd)	***hid*** (hydd)	***hidden*** (HY'den)
uderzyć, trafić	***hit*** (hyt)	***hit*** (hyt)	***hit*** (hyt)
trzymać	***hold*** (holdd)	***held*** (heldd)	***held*** (heldd)
zranić, boleć	***hurt*** (hert)	***hurt*** (hert)	***hurt*** (hert)
zachować	***keep*** (k<u>ii</u>p)	***kept*** (kept)	***kept*** (kept)
klęczeć	***kneel*** (n<u>ii</u>l)	***knelt*** (nelt)	***knelt*** (nelt)
robić na drutach	***knit*** (nyt)	***knit*** (nyt)	***knit*** (nyt)
wiedzieć, umieć	***know*** (noł)	***knew*** (nju)	***known*** (nołn)
kłaść	***lay*** (lej)	***laid*** (lejd)	***laid*** (lejd)
prowadzić	***lead*** (l<u>ii</u>dd)	***led*** (ledd)	***led*** (ledd)
pochylać	***lean*** (l<u>ii</u>n)	***leant*** (lent)	***leant*** (lent)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
skoczyć do przodu	***leap*** (liip)	***leapt*** (lept)	***leapt*** (lept)
uczyć się	***learn*** (leern)	***learnt*** (leernt)	***learnt*** (leernt)
zostawiać	***leave*** (liiww)	***left*** (left)	***left*** (left)
pożyczyć (komuś)	***lend*** (lendd)	***lent*** (lent)	***lent*** (lent)
pozwolić, wynająć	***let*** (let)	***let*** (let)	***let*** (let)
kłamać	***lie*** (laj)	***lied*** (lajdd)	***lied*** (lajdd)
zapalić	***light*** (lajt)	***lit*** (lyt)	***lit*** (lyt)
zgubić, przegrać	***lose*** (luuzz)	***lost*** (lost)	***lost*** (lost)
robić, czynić	***make*** (mejk)	***made*** (mejdd)	***made*** (mejdd)
znaczyć	***mean*** (miin)	***meant*** (meent)	***meant*** (meent)
spotkać, poznać	***meet*** (miit)	***met*** (met)	***met*** (met)
stopić, roztapiać	***melt*** (melt)	***melted*** (MEL'ted)	***molten*** (MOL'ten)
wprowadzać w błąd, mylić	***mislead*** (mysLIIDD')	***misled*** (mysLEEDD')	***misled*** (mysLEEDD')
mylić się	***mistake*** (mysTEJK')	***mistook*** (mysTOOK')	***mistaken*** (mysTEJ'ken)
źle zrozumieć	***misunderstand*** (mys anderSTANDD')	***misunderstood*** (mys anderSTUUDD')	***misunderstood*** (mysanderSTUUDD')
kosić (np. trawę)	***mow*** (moł)	***mowed*** (mołdd)	***mown*** (mołn)
płacić	***pay*** (pej)	***paid*** (pejdd)	***paid*** (pejdd)
udowodnić coś	***prove*** (pruuww)	***proved*** (pruuwwdd)	***proven*** (PRUU'wen)
położyć, umieścić	***put*** (put)	***put*** (put)	***put*** (put)
rezygnować	***quit*** (kłyt)	***quit*** (kłyt)	***quit*** (kłyt)
czytać	***read*** (riidd)	***read*** (reedd)	***read*** (reedd)
pozbyć	***rid*** (ryd)	***rid*** (ryd)	***rid*** (ryd)
jechać (np. konno)	***ride*** (rajdd)	***rode*** (rołdd)	***ridden*** (RY'den)
dzwonić, okrążać	***ring*** (ryng)	***rang*** (rang)	***rung*** (rang)
podnosić się	***rise*** (rajzz)	***rose*** (rołzz)	***risen*** (RY'zen)
biec, działać	***run*** (ran)	***ran*** (ran)	***run*** (ran)
piłować, ciąć piłą	***saw*** (soł)	***sawed*** (sołdd)	***sawn*** (sołn)
powiedzieć	***say*** (sej)	***said*** (seedd)	***said*** (seedd)
widzieć, zobaczyć	***see*** (sii)	***saw*** (soł)	***seen*** (siin)
poszukiwać	***seek*** (siik)	***sought*** (soot)	***sought*** (soot)
sprzedać	***sell*** (sel)	***sold*** (soldd)	***sold*** (soldd)
wysłać	***send*** (sendd)	***sent*** (sent)	***sent*** (sent)
ustawić, ustalić	***set*** (set)	***set*** (set)	***set*** (set)
szyć	***sew*** (soł)	***sewed*** (sołd)	***sewn*** (sołn)
trząść	***shake*** (szejk)	***shook*** (szuuk)	***shaken*** (SZEJ'ken)
golić	***shave*** (szejww)	***shaved*** (szejwwdd)	***shaven*** (SZEJ'wen)
zrzucać, uronić	***shed*** (szedd)	***shed*** (szedd)	***shed*** (szedd)
błyszczeć	***shine*** (szajn)	***shone*** (szoon)	***shone*** (szoon)
strzelać	***shoot*** (szuut)	***shot*** (szot)	***shot*** (szot)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
pokazać	***show*** (szoł)	***showed*** (szołdd)	***shown*** (szołn)
kurczyć się	***shrink*** (szrynk)	***shrank*** (szrank)	***shrunk*** (szrank)
zamknąć	***shut*** (szat)	***shut*** (szat)	***shut*** (szat)
śpiewać	***sing*** (syng)	***sang*** (sang)	***sung*** (sang)
tonąć, zatopić	***sink*** (synk)	***sank*** (sank)	***sunk*** (sank)
siedzieć	***sit*** (syt)	***sat*** (sat)	***sat*** (sat)
spać	***sleep*** (sliip)	***slept*** (slept)	***slept*** (slept)
ślizgać	***slide*** (slajdd)	***slid*** (slydd)	***slid*** (slydd)
rozciąć (nożem)	***slit*** (slyt)	***slit*** (slyt)	***slit*** (slyt)
wąchać, pachnieć	***smell*** (smel)	***smelt*** (smelt)	***smelt*** (smelt)
skradać się	***sneak*** (sniik)	***sneaked*** (sniikt)	***sneaked*** (sniikt)
siać	***sow*** (soł)	***sowed*** (sołd)	***sown*** (sołn)
mówić	***speak*** (spiik)	***spoke*** (społk)	***spoken*** (SPOŁ'ken)
szybko jechać	***speed*** (spiidd)	***sped*** (spedd)	***sped*** (spedd)
przeliterować, zaczarować	***spell*** (spel)	***spelt (spelled)*** (spelt, spelt)	***spelt (spelled)*** (spelt, spelt)
wydać, spędzić	***spend*** (spendd)	***spent*** (spent)	***spent*** (spent)
rozlać, rozsypać	***spill*** (spyl)	***spilt*** (spylt)	***spilt*** (spylt)
kręcić, wirować	***spin*** (spyn)	***span*** (span)	***spun*** (span)
pluć, kropić	***spit*** (spyt)	***spat*** (spat)	***spat*** (spat)
dzielić, rozłamać	***split*** (splyt)	***split*** (splyt)	***split*** (splyt)
zepsuć, rozpieścić	***spoil*** (spojl)	***spoilt*** (spojlt)	***spoilt*** (spojlt)
rozprzestrzenić	***spread*** (spreedd)	***spread*** (spreedd)	***spread*** (spreedd)
sprężynować	***spring*** (spryngg)	***sprang*** (sprangg)	***sprung*** (sprangg)
stać, wytrzymać	***stand*** (standd)	***stood*** (stuudd)	***stood*** (stuudd)
kraść	***steal*** (stiil)	***stole*** (stool)	***stolen*** (STO'len)
kleić się	***stick*** (styk)	***stuck*** (stak)	***stuck*** (stak)
użądlić, ukłuć	***sting*** (styngg)	***stung*** (stangg)	***stung*** (stangg)
śmierdzieć	***stink*** (stynk)	***stank*** (stank)	***stunk*** (stank)
kroczyć	***stride*** (strajdd)	***strode*** (strołdd)	***stridden*** (STRY'den)
uderzyć	***strike*** (strajk)	***struck*** (strak)	***struck*** (strak)
połączyć w ciąg	***string*** (stryngg)	***strung*** (strangg)	***strung*** (strangg)
starać się	***strive*** (strajww)	***strove*** (strołww)	***striven*** (STRY'wen)
przysięgać, klnąć	***swear*** (słeer)	***swore*** (słoor)	***sworn*** (słoorn)
pocić się	***sweat*** (słeet)	***sweat*** (słeet)	***sweat*** (słeet)
zmiatać, zamiatać	***sweep*** (słiip)	***swept*** (słept)	***swept*** (słept)
puchnąć, pęcznieć	***swell*** (słel)	***swelled*** (słeldd)	***swollen*** (SŁO'len)
pływać	***swim*** (słym)	***swam*** (słam)	***swum*** (słam)
bujać, huśtać	***swing*** (słyngg)	***swung*** (słangg)	***swung*** (słangg)
brać	***take*** (tejk)	***took*** (tuuk)	***taken*** (TEJ'ken)
uczyć (kogoś)	***teach*** (tiicz)	***taught*** (toot)	***taught*** (toot)
rwać, rozedrzeć	***tear*** (teer)	***tore*** (toor)	***torn*** (torn)
powiedzieć	***tell*** (tel)	***told*** (toldd)	***told*** (toldd)
myśleć	***think*** ($t_h$ynk)	***thought*** ($t_h$oot)	***thought*** ($t_h$oot)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
prosperować	***thrive*** (tʰrajww)	***throve (thrived)*** (tʰrołww, tʰrajwdd)	***thriven (thrived)*** (TʰRY'wen, tʰrajwdd)
rzucać	***throw*** (tʰroł)	***threw*** (tʰru)	***thrown*** (tʰrołn)
pchnąć, rzucić się	***thrust*** (tʰrast)	***thrust*** (tʰrast)	***thrust*** (tʰrast)
przechodzić (np. zmiany)	***undergo*** (anderGOŁ')	***underwent*** (anderŁENT')	***undergone*** (anderGON')
rozumieć	***understand*** (anderSTAND')	***understood*** (anderSTUUD')	***understood*** (anderSTUUD')
denerwować, niepokoić	***upset*** (apSET')	***upset*** (apSET')	***upset*** (apSET')
budzić	***wake*** (łejk)	***woke*** (łołk)	***woken*** (łołKEN')
nosić (ubranie), zużywać się	***wear*** (łeer)	***wore*** (łoor)	***worn*** (łoorn)
tkać, zaplatać	***weave*** (łiiww)	***wove*** (łołww)	***woven*** (łołWEN')
poślubić	***wed*** (łedd)	***wed*** (łedd)	***wed*** (łedd)
płakać, opłakiwać	***weep*** (łeep)	***wept*** (łept)	***wept*** (łept)
zmoczyć, zwilżyć	***wet*** (łet)	***wet*** (łet)	***wet*** (łet)
wygrać, zdobyć	***win*** (łyn)	***won*** (łon)	***won*** (łon)
nawijać	***wind*** (łajndd)	***wound*** (łałndd)	***wound*** (łałndd)
wycofać	***withdraw*** (witʰDROŁ')	***withdrew*** (witʰDRU')	***withdrawn*** (witʰDROŁN')
wstrzymać	***withhold*** (witʰHOLDD')	***withheld*** (witʰHELDD')	***withheld*** (witʰHELDD')
wytrzymać, znosić (niedogodność)	***withstand*** (witʰSTANDD')	***withstood*** (witʰSTUUDD')	***withstood*** (witʰSTUUDD')
pisać	***write*** (rajt)	***wrote*** (rołt)	***written*** (RY'ten)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Słownik angielsko-polski

Kursywa oznacza angielskie słowo, natomiast (WY'raz w naWIA'sie) polską wymowę z apostrofem bezpośrednio za akcentowana sylabą oznaczoną „duŻYmi" literami, następnie lista polskich znaczeń. Podkreślenie np. ii sugeruje przedłużoną głoskę. Podwójna spółgłoska na końcu mówi o dźwięcznej wymowie (np. gg). Zasady wymowy opisane są dokładniej w początkowych podrozdziałach.

A

a (a) słówko gramatyczne, wskazuje na nieokreślony policzalny rzeczownik (rozmówca nie musi wiedzieć o który konkretnie obiekt chodzi)
able (EJ'byl) móc, być zdolnym do czegoś
about (aBAŁT') około, o
above (aBAWW') nad, ponad, powyżej
according (aKOR'dyng) zgodnie z, według
account (aKAŁNT') konto, rachunek
acid (A'syd) kwas
acquaintance (aKŁAJ'ntans) znajomy
across (aKROS') w poprzek, przez
act (akt) czyn, akt, działać
add (add) dodawać
adjust (ad-DŻAST') dostosować
ad, advertisement (add, adWER'tysment) reklama, ogłoszenie
advantage (adWAN'tydż) zaleta, korzyść, przewaga
affection (aFEK'szyn) czułość, przywiązanie do kogoś
afraid (aFREJDD') obawiać się
after (AF'ter) po, za, później
afternoon (afterNUUN') popołudnie
afterwards (AF'terłords) potem, później, następnie
again (aGEJN') ponownie, znowu
against (aGEJNST') przeciw, wbrew
age (ejdż) wiek (np. osoby), epoka, era, starzeć się
ago (aGOŁ') temu (np. rok temu)
agree (aGRII') zgadzać się
air (eer) powietrze, wietrzyć, lotniczy
airport (EER'port) lotnisko
alas (aLAS') niestety
alcohol (AL'kohol) alkohol
all (ool) wszystko, cały, każdy, całkiem
allow (aLAŁ') pozwalać, dopuszczać
almost (OL'mołst) prawie, prawie że
alone (AL'ołn) sam, samotny
along (aLONG') wzdłuż
already (olRE'di) już

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

also (OL'so) również, też, ponadto
although (OL'dhoł) chociaż, aczkolwiek
altogether (OL'tugedher) całkowicie, ogółem, w całości
always (OL'łejs) zawsze
am (am) jestem (***I am***)
among (aMONG') wśród, między
amount (aMAŁNT') ilość, kwota
an (an) słówko gramatyczne, patrz ***a***
and (and) i, a
angle (AN'gyl) kąt
angry (AN'gri) rozzłoszczony, zły
animal (A'nimal) zwierzę, zwierzęcy (zobacz też ***pet***)
another (aNO'ther) inny, jeszcze inny
answer (AN'ser) odpowiedź, odpowiadać
ant (ant) mrówka
anxious (AN'kszys) zaniepokojony, niespokojny
any (A'ny) dowolny, jakikolwiek, każdy
anybody (A'nybodi) ktokolwiek, każdy, ktoś
anything (A'nythyng) cokolwiek, wszystko, coś
ape (ejp) małpa człekokształtna
apparently (aPAA'rentli) widocznie
appear (aPIIR') pojawić się
appearance (aPII'rans) wygląd
apple (A'pyl) jabłko
approval (aPRU'wal) zatwierdzenie
are (aar) jesteś, jesteśmy, jesteście, są
arc (ark) łuk
arm (arm) ramię, ręka, wysięgnik, broń
army (AR'mi) armia, wojsko
around (A'rałnd) około, dookoła
arrive (A'rajww) przybyć, nadjeść
art (art) sztuka piękna
artist (AR'tyst) artysta
as (as) jak, jako
ashamed (A'szejmt) zawstydzony
ask (ask) pytać
at (at) w, na, przy, nazwa znaku małpy @
attack (aTAK') atak, napad, atakować
attempt (aTEMPT') próba, próbować
attention (aTEN'szyn) uwaga
attraction (aTRAK'szyn) atrakcja, przyciąganie, atrakcyjność
aunt (ałnt) ciotka, ciocia
authority (ałTHO'riti) władza
automatic (AŁ'tomatyk) automatyczny
aware (aŁEER') świadomy, poinformowany, powiadomiony
away (aŁEJ') z dala, poza, na uboczu, (oznacza oddalenie)
ay (aj) tak

B

baby (BEJ'bi) dziecko, niemowlę, nowo narodzone zwierzę, kochanie
back (bak) tył, plecy, z powrotem, tylny, wsteczny, popierać kogoś
bad (badd) zły, szkodliwy, zepsuty
bag (bagg) torba, torebka

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

balance (BA'lans) balans, równowaga, waga do ważenia, równoważyć
ball (bool) piłka, kulka, bal
band (bandd) pasmo, opaska, orkiestra, opasywać
bar (bar) bar, pręt, listwa, wykluczać
base (bejs) baza, podstawa, opierać się
basic (BEJ'syk) podstawowy, prosty
basin (BEJ'syn) miednica, umywalka
basket (BAS'ket) koszyk, kosz
bath (bath) wanna, kąpiel, kąpać się
bathroom (BAT_H'ruum) łazienka
bay (bej) zatoka, wnęka
be (bi) być, stać się, istnieć
bear (beer) znosić coś, ponosić, urodzić, niedźwiedź, miś
beautiful (BJU'tyful) piękny, śliczny
beauty (BJU'ti) piękno, piękność
because (biKOŁZ') ponieważ, bo, gdyż
become (biKAM') zostać, stawać się, uczynić się
bed (bedd) łóżko, koryto rzeki, grządka
bee (bii) pszczoła
beer (biir) piwo
before (biFOR') przed, zanim
begin (BE'gyn) zaczynać
beginning (BE'gyning) początek
behind (beHAJNDD') z tyłu, za, tyłek
behaviour (BI'hejwior) zachowanie
believe (beLIIWW') wierzyć
below (beLOŁ') poniżej, na dole, pod
bell (bel) dzwon, dzwonek
bend (bendd) zakręt, wygięcie, zginać
bent (bent) zagięty, zwichrowany
berry (BE'ri) jagoda (dowolnej rośliny)
beside (beSAJD') obok, przy, oprócz, ponadto
  best (best) najlepszy, najlepiej, (zobacz też ***good***)
  better (BE'ter) lepszy, lepiej, zdrowszy, (zobacz też ***good***)
between (bitŁIIN') pomiędzy
beyond (bi-JONDD') poza, ponad, dalej
big (bygg) bardzo duży, wielki
bird (byrdd) ptak
birthday ($BYRT_H$'dej) urodziny
bit (byt) kawałek, odłamek, wiertło
bite (bajt) kęs, gryz, gryźć, ugryźć
bitter (BY'ter) gorzki, cierpki, rodzaj popularnego jasnego piwa
black (blak) czarny
blood (blaadd) krew
blow (błoł) podmuch, uderzenie, wiać, dmuchać
blue (blu) niebieski
board (boordd) płyta, deska, tablica, komisja, stołować się, wsiadać na pokład
boat (bołt) łódka, statek
body (BO'di) ciało, organizm, zwłoki, nadwozie, kadłub, grono
boil (bojl) wrzeć, gotować się
bone (bołn) kość, ość
book (buuk) książka, rezerwować
  boot (buut) rozruch, bagażnik, kozak, but z cholewą (zobacz też ***shoe***)
born (born) urodzony
both ($bołt_h$) oba, obydwu, obie, oboje
bottle (BO't$_y$l) butelka, butelkować
bound (bałndd) związany, ograniczony
box (boks) pudełko, skrzynka, boks, boksować, pakować

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

boy (boj) chłopiec
brain (brejn) mózg
brake (brejk) hamulec, hamować
branch (brancz) gałąź, rozgałęziać
bread (breedd) chleb, pieczywo
break (brejk) pauza, przerwa, złamanie, łamać, tłuc, pękać, psuć się
breakfast (BREK'fast) śniadanie, jeść śniadanie
breathe (briidh) oddychać
brick (bryk) cegła, kostka, ceglany
bridge (brydż) most, mostek, brydż
bright (brajt) jasny, bystry, inteligentny
bring (bryngg) przynieść, przywieźć, przyprowadzić
broken (BROŁ'ken) złamany, rozbity, zepsuty
brother (BRA'ther) brat
brown (brałn) brązowy
brush (brasz) szczotka, pędzel, szczoteczka, szczotkować
bucket (BA'ket) wiadro
build (byldd) budować
building (BYL'ding) budynek
bulb (balb) bulwa, cebulka, żarówka
bus (bas) autobus
burn (bern) oparzenie, poparzenie, palić, spalać
burst (berst) wybuch, nagłe pęknięcie, szybka seria
business (BYZ'nes) firma, biznes, interes, służbowy, urzędowy
but (bat) ale, lecz, jednak
butter (BA'ter) masło
button (BA'tyn) guzik, przycisk, zapinać
by (baj) przez, o, na, przy, niedaleko

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

[brak części książki]

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS